

ภาคผนวก จ.

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระพุทธศักราช 2466 พ. 40

บรรพ 1 และ 2

TULIB

3 1379 00957920 3

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระพุทธศักราช ๒๔๖๖

บรรพ ๑ และ ๒

กับ

อุทธรณ์

๑๐๐๐๐๐

กรมร่างกฎหมาย

ตุลาคม ๒๔๖๖

(มีกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ)

อภินันทนาการ

- 4 ส.ค. 2546

จาก ฝ่ายเอกสารกรมกฎหมายคดี ตัดลงพิมพ์ด้วย

ลักษณะ ๔

ลเมิด

หมวด ๑

ความจะต้องไหมเพราะลเมิด

416 มาตรา ๔๔๖ ผู้ใดจงใจทุเลินเล่อ ทำผิดต่อบุคคลผู้
หนึ่งให้เสียหายถึงแก่เสียชีวิตก็ดี ให้เสียแก่ร่างกายก็ดี ให้เสีย
ปรกติจิตก็ดี ให้เสียเสรีภาพก็ดี ให้เสียชื่อเสียงก็ดี ให้เสีย
ทรัพย์สินก็ดี ให้เสียสิทธิประการใดประการหนึ่งก็ดี ท่านว่าผู้
นั้นก่อลเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ต้องเสียหาย

อุทาหรณ์.๑ - นาง ก. กระทำชู้กับ ข. อันเป็นการผิดศีลจริ
รอง น. ผู้สามี ฉะนั้น ข. อาจฟ้องขอย่ำได้ และอาจฟ้องเรียกค่าสิน
ไหมทดแทนจาก ข. ผู้ทำลเมิดต่อตนโดยจงใจ อันเป็นการไม่ชอบ
ด้วยกฎหมาย (ชีวิตอยู่ได้ ด้วย
ความเสียหายความ/ความ/ความ)

๒. - ก. เป็นเจ้าของคอกใหญ่หลังหนึ่งที่ถนนราชวงศ์ คอกนี้เป็น
คอกเก่าและเตี้ยบางคันทันน้ำกตจะท่วมลงมาขวางถนนหนทาง ก. รู้ไว้ อนึ่งอยู่
แถวแค่นี้เลยเสียไม่จัดทำเสาคอกขึ้น ๆ เสียให้มันคง แม้อายุเก่าพังคอกบ้าน
หลังพังลงทำให้ผู้สัญจรไปมาเสียหาย ฉะนั้น เป็นการลเมิดซึ่ง ก. จำต้อง
ใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับการนี้

๓. - ถ้า ก. คัดตนเป็นก้นดแพทช์ ใน พ.ศ. ๒๕๖๕ และโดยที่ปรากฏจากความจำนิชานาญในอาร์พเช่นนี้ จึงกระทำให้ ข. ผู้มาให้ทำพื้นเป็นอันตราอย่างสาหัส ฉนี้ ก. ต้องรับผิดชอบในฉดแห่งการตเมิดที่ไ้กระทำลง อันเป็นการคัลลิตริของ ข.

๔๒-๔๒ ๒ มาตรา ๑๔๗ ผู้ใดก่อเหตุให้เสียหายแก่บุคคลผู้หนึ่งเพราะทำผิดร้ายเป็นความอาญาก็ดี เพราะทำฝ่าฝืนบทกฎหมาย ฎกฏ ฎกัสั่งอันชอบด้วยกฎหมายประการหนึ่งประการใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทาลเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ต้องเสียหาย มีพักจะต้องคำนึงว่า ผู้นั้นจะ ต้องโทษ ฎกมิต้องโทษตามกฎหมายอาญานั้นเลย

อุทาหรณ์ ๓. - ถ้า ก. ผู้เป็นก้นดแพทช์ยังคงประกอบอาชีพอยู่ใน พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมีได้รัมีอนุญาต (คือว่าภายหลังที่ประกาศพระราชบัญญัติการแพทช์) และ ก. ได้ทำให้ ข. ผู้มาให้ทำพื้นเสียหาย ฉนี้ ก. ได้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายและต้องรับผิดชอบสำหรับการตเมิดที่ตนได้กระทำนั้น

๒.- ก. บุกรุกเข้าไปในสวนของ ข. และทำลายกล้วยไม้อันมี
 กิ่งของ ข. เสียโดยจงใจ ฉะนั้น ก. อาจถูกฟ้องในทางอาญาฐานบุกรุก
 และทำให้เสียทรัพย์ ข. อาจฟ้องเรียกค่าสินไหมจาก ก. ทดแทนการ
 เสียหายที่ ก. กระทำไปได้ด้วย

๓.- ก. ไปเยี่ยม ข. และได้ดื่มยาเมา ซึ่ง ข. จงใจผสม
 กับน้ำ โดย ก. หลงเชื่อว่ายาคั้นน้ำอันบริสุทธิ์ ก. ได้ม้าม้าของ น. ใน
 ระยะเวลาที่เมาการมึนเมา ฉะนั้น ก. ไม่มีโทษฐานทำให้เสียทรัพย์เพราะต้อง
 ด้วยข้อบกพร่องตามมาตรา ๔๘ แห่งประมวลอาญา แต่อย่างไรก็ดี น.
 อาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจาก ก. สำหรับการเสียหายที่เกิดขึ้น
 ต่อ น. ได้

๔๒๙ มาตรา ๑๔๔ บุคคลทุกคนถึงแม้เป็นผู้ไร้ความสามารถ
 ก็ยังจะต้องรับผิดชอบในผลที่ตนทำผิดต่อท่านนั้น บิดมารดา
 ผู้อุปการของบุคคลเห็นปานนี้ ย่อมจะต้องรับผิดชอบร่วมกับเขาด้วย
 ถ้ามีอาจพิสูจน์ได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังอันเพียงพอ และสม
 แก่น้ำที่ดูแลซึ่งตนทำอยู่นั้น

430 ถ้าบุคคลผู้ใดมีความสามารถนั้นตกอยู่ในความพิทักษ์รักษา
ของครูบาอาจารย์ ๆ ของมูลนายผู้จ้าง ๆ บุคคลอื่นใดอยู่
เป็นนิตย์ก็ดี ๆ อยู่เป็นครั้งเป็นคราวก็ดี เมื่อบุคคลผู้ใดมีความ
สามารถทำลเมิดต่อท่านในเวลาที่อยู่ในความพิทักษ์รักษาของท่าน
ท่านว่าครูบาอาจารย์ มูลนายผู้จ้าง ๆ บุคคลอื่นนั้นย่อมจะต้อง
รับผิดชอบด้วย ถ้าอาภัพคุณได้ว่าครูบาอาจารย์ มูลนายผู้จ้าง
ๆ บุคคลอื่นเช่นนั้นมิได้ ใช้ความมั่งคั่งเพียงพอและสมแก่
หน้าที่ดูแลซึ่งตนทำอยู่

อุทาหรณ์.๑- ก. ผู้เยาว์ได้กระทำความผิดฐานฉกทรัพย์เป็น
การตักตักของ ข. ฉกขีรามาตรา ก. ต้องรับผิดชอบกับ ก. ด้วย
ถ้าพิศุจน์ได้ว่า บิดา มารดา มิได้ใช้ความ มั่งคั่ง จัง มั่งคั่ง ของ ตน ให้
เพียงพอ และได้ปล่อยปละละเลยให้ ก. เกี่ยวข้องตามถนนคนประ
พฤติเลวทราม

แต่ถ้าสมมุติว่า บิดามารดาของ ก. ได้ควบคุมดูแลบุตร ของ
ตนโดยสมควร และ ก. ไปฉกทรัพย์ได้ก็โดยหนีไปจากความควบคุม
ฉกขีรามาตราไม่ต้องรับผิดชอบกับ ก. สำหรับคำตัดสินใหม่ทดแทน

๕. - ก. เป็นอาจารย์ปกครองโรงเรียนแห่งหนึ่ง ขณะที่
 นักเรียนกำลังเล่นอยู่ในบริเวณโรงเรียน ก. ปล่อยให้เด็กวิ่งเล่น
 ข้างประตูหน้าต่างแล้วพุ่งเข้าไปในสวนข้างเคียง หินก้อนหนึ่งไปถูกเด็ก
 บาดเจ็บ ฉะนั้น ก. ต้องรับผิดชอบกับผู้กระทำผิดด้วย

๔๒๕ มาตรา ๑๔๕ นายจ้างกับลูกจ้างจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ
 แห่งลเมิด ซึ่งลูกจ้างได้กระทำไปในทางการทำงานนั้น

อรรถาธิบาย - ก. เป็นคนรับมรดกของ ร. ร. นายจ้างสั่งให้
 ก. นำรถกระบะไปราชการหาผลไม้และให้คอยอยู่ที่นั่น ในขณะนั้น
 ก. รับมรดกกับรถอีกคันหนึ่งทำให้รถคันนั้นบุบสลาย และทำให้ ค.
 บาดเจ็บ ฉะนั้น ร. ผู้เป็นนายจ้างของ ก. ต้องรับผิดชอบ ค. ร่วมกับ
 ก. ด้วย

๔๒๖ มาตรา ๑๕๐ นายจ้างซึ่งได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่
 ลูกจ้างภายนอกไปเพราะลเมิดอันลูกจ้างได้ทำนั้น ชอบที่จะได้ชด
 ใช้จากลูกจ้างนั้น

อุทธรณ์. - ตามอุทธรณ์ได้มาตรวจก่อนนี้ ถ้า ร. ผู้เป็น
นาย ก. ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ ก. เป็นเงิน ๑๐๐ บาท ร. อาจ
ฟ้องเรียกเงิน ๑๐๐ บาทคืนจาก ก. คนรับรถของคนได้

432 มาตรา ๑๕๑ ถ้าหากว่าบุคคลหลายคนกระทำผิดด้วยกัน
ไซ้ ท่านว่าผู้กระทำผิดทั้งนั้นจะต้องร่วมกันใช้ค่าสินไหมทดแทน
ให้แก่ผู้เสียหาย เว้นแต่ศาลจะพิพากษาให้เป็นไปอย่างอื่น

424 มาตรา ๑๕๒ ในหมู่ผู้ถูกละเมิดด้วยกันหลายคนนั้น ศาล
จะตัดสินบังคับค่าสินไหมทดแทนให้ เป็นส่วน ที่ผู้ถูกละเมิด จะต้อง ใช้
จนละเท่าใดก็ได้

อุทธรณ์. - ก. ร. และ ค. ได้กระทำความผิดฐานทำให้
เสียหาย ซึ่งเป็นการผิดสิทธิของ น. โดยได้ทำตายเรือยนต์ของ
น. เสีย ก. ร. และ ค. ต้องรับผิดชอบ น. สำหรับราคา ๑,๐๐๐ บาท
นี้ น. อาจฟ้องเรียกเงิน ๑,๐๐๐ บาทจาก ร. (เช่นว่าเพราะ ร.
เป็นผู้มีเงินพอแต่ผู้เดียว) แต่ศาลอาจพิพากษาให้ ก. ร. และ ค. รับผิดชอบ
คนละหนึ่งในสามส่วนของจำนวนเงินที่ค้างนั้น ถ้าตามส่วนอื่นก็ได้